

samenhangen. Ná den Oorlog is er overvloedig tijd, om de „Standaard-beschouwingen”, waarover de schrijver valt, doch die hij zich wel niet zal hebben ingebeeld met één enkele brochure tot puin geschoten te hebben, te bespreken. En móchten ze dan werkelijk van „afwijkenden aard” blijken te zijn, dan zal ons calvinistisch volk ze niét huldigen, omdat ze van *De St.* zijn . . . zóóver kent de schrijver dat volk óók wel.

't Was dus nu de tijd niét.

Waarom ook wij gaarne de *aandacht* op deze brochure vestigen, maar over den inhoud verder *nu niet* gaan handelen, wat niet zeggen wil dat zwijgen hier toestemmen is.

Te geruster doen we dit, omdat we zèlf, inzake de schending van 't grondgebied van België meer dan eens deden uitkomen, ons op dát punt met de voorzichtige theorie van *De St.* om des gewetenswil niet te kunnen vereenigen. Ook andere bladen lieten zich soms hooren. Maar 't is nu *allerminst* de tijd, om over deze punten een breed uitgesponnen discussie te gaan openen.

De schrijver zie daarin geen doodswijgen.

Want ook bij óns staat het zoo, dat we tháns in ons geweten overtuigd zijn bij *dit* vuur geen nieuwe brandstof te mogen werpen.

11 Maart 1915 *Anti-Rev. Rotterdammer* :

* * Open brief : „Gij, Calvinisten.”

Door den heer Ds. H. Koffijberg, van Muiden, is een open brief gericht aan de antirevolutionaire partij. Deze brief is bestemd om uiting te geven aan des schrijvers bezwaren tegen de houding, door de *Standaard* aangenomen in de laatste maanden voor wat betreft de internationale kwestie. Die bezwaren zijn drie in getal. Ten eerste acht de schrijver bij de *Standaard* beginselverdoezeling aanwezig. Ten tweede meent hij, dat het blad in dit verband sommige Schriftuurplaatsen éénzijdig uitlegde. Ten derde betwijfelt hij, of de houding van het blad wel leidde tot versterking van Nederlands internationale positie.

Het boekje is uitnemend gesteld, vooral hierdoor, dat het een zuiver zakelijk betoog is, gespeend aan alle politieke of persoonlijke oppositiezucht, dat alleen geschreven werd, omdat de leiding door het antirevolutionaire hoofdorgaan bij den schrijver zeer ernstige bezwaren deed ontstaan, die hem noopte tot spreken. En aan die bezwaren geeft hij lucht door met de stukken aan te toonen, dat de hoofdredacteur van de *Standaard* in vroeger dagen zoo heel anders over de kwesties, die thans weer aanhangig zijn, had geoordeeld. De schrijver doet dan een beroep op die vroegere uitspraken tegen de tegenwoordige.